

KARTA MODUŁU (sylabus)

1. Nazwa modułu: ENDOKRYNOLOGIA		2. punkty ECTS
		4
		3. kod ECTS
		S/N2IKOS-O-ENDO-I
4. Kierunek studiów: Kosmetologia	5. Ścieżka kształcenia: -	
6. Semestr studiów: I	7. Stopień: studia II stopnia	
8. Forma studiów: studia stacjonarne/niestacjonarne	9. Język wykładowy: polski	
10. Status modułu: obligatoryjny	11. Sposób zaliczenia: zaliczenie	
12. Grupa: moduł z zakresu kształcenia podstawowego		
13. Forma zajęć	14. Metody dydaktyczne	15. Sposób realizacji zajęć
wykład	wykład z prezentacją multimedialną/ wykład konwersatoryjny	zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
ćwiczenia audytoryjne	ćwiczenia audytoryjne: analiza przypadków, praca w grupach, dyskusja, uczenie się przez odkrywanie	zajęcia prowadzone w salach dydaktycznych
16. Cele i zadania modułu:		
1. Omówienie pojęcia hormonu, komunikacji między komórkami za pomocą hormonów, sposobów działania hormonów w tkankach, z uwzględnieniem wpływu na ekspresję genów . 2. Przedstawienie czynności gruczołów wewnętrznego wydzielania: przysadki, tarczycy, przytarczyc, insuliny i gruczołów płciowych. 3. Omówienie typowych chorób układu wewnątrzwydzielniczego i ich wpływu na funkcje skóry, z uwzględnieniem owłosienia. 4. Przedstawienie najnowszej wiedzy o skórze jako narządzie produkującym hormony.		
17. Wymagania formalne:		
1. Obecność na zajęciach organizowanych w formie ćwiczeń audytoryjnych. 2. Możliwość usprawiedliwienia nieobecności wyłącznie na podstawie zwolnienia lekarskiego.		
18. Wymagania wstępne:		
1. Posiadanie ugruntowanej wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii, histologii oraz biochemii omówionej na poziomie studiów I stopnia na kierunku Kosmetologia.		
19. Treści programowe:		
lp.	W - wykład / K - konwersatorium: C- ćwiczenia:	
W1/ C1	Pojęcie hormonu. Zasady komunikacji między komórkowej za pomocą sygnałów chemicznych. Hormony tkankowe: działanie autokrynowe i parakrynowe hormonów. Różnice między neuroprzekaźnikami i hormonami. Związki działające podobnie do hormonów: cytokiny, neurokiny, czynniki wzrostu. Działanie hormonów i podobnych związków na komórki: za pośrednictwem receptorów w błonie komórkowej, w cytoplazmie i w jądrze komórkowym. Wpływ hormonów na ekspresję genów i syntezę białka.	
W2/ C2	Budowa i funkcjonowanie gruczołów wewnętrznego wydzielania: przedniego i tylnego płata przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy, jąder i jajników. Rozwój gruczołów w życiu płodowym. Zaburzenia rozwojowe. Rola podwzgórza w sterowaniu wydzielaniem hormonów. Regulacja czynności układu wewnątrzwydzielniczego za pomocą ujemnych (i dodatnich) sprzężeń zwrotnych. Główne systemy neuroregulacyjne: oś podwzgórzowo-przysadkowo-nadnerczowa, przysadkowo-tarczycowa, przysadkowo-gonadowa.	

W3/ C3	Hormony podwzgórzowe, hormony przedniego płata przysadki i tarczycy. Czynności hormonów tropowych przysadki, głównie ACTH i GnRH. Hormony tarczycy i ich działanie na przemianę materii. Hormony kory nadnerczy – glukokortykosteroidy, mineralokortykosteroidy i androgeny. Hormony płciowe, ich wpływ na determinację płci, wzrost i rozwój organizmu i procesy metaboliczne. Najczęstsze choroby przysadki, tarczycy i nadnerczy. Dysfunkcje spowodowane nieprawidłowym funkcjonowaniem gruczołów płciowych. Zaburzenia funkcji skóry w chorobach gruczołów wewnętrznego wydzielania.
W4/ C4	Udział hormonów w regulacji przemiany materii. Przemiana węglowodanów i tłuszczów. Rola insuliny i glukagonu w gospodarce węglowodanowej. Cukrzyca I i II typu. Odporność na insulinę. Regulacja gospodarki tłuszczowej przez hormony. Rola leptyny i adiponektyny. Regulacja głodu i sytości przez podwzgórze – rola hormonów – insuliny, leptyny, cholecystokininy i greliny. Problem otyłości, rola cytokin. Zespół metaboliczny jako powikłanie cukrzycy II typu. Wpływ cukrzycy i otyłości na skórę. Rozwój miażdżycy i jej zapobieganie. Stopa cukrzycowa.
W5/ C5	Czynność tylnego płata przysadki. Pojęcie neurosekrecji. Wydzielanie wazopresyny i oksytocyny. Udział wazopresyny w gospodarowaniu wodą i w regulacji ciśnienia tętniczego krwi. Rola reniny, angiotensyny i aldosteronu w tym procesie. Wpływ hormonów na procesy intelektualne. Znaczenie hormonów tarczycy dla prawidłowego rozwoju mózgu. Rola kortyzolu i wazopresyny w uczeniu się i zapamiętywaniu. Działanie oksytocyny w kształtowaniu przyjaznych relacji między ludźmi. Wydzielanie melatoniny przez szyszynkę. Rola szyszynki w regulacji rytmiki funkcji fizjologicznych.
W6/ C6	Hormony, a stres. Pojęcie stresu. Działanie tzw. hormonów stresowych: kortyzolu, prolaktyny i hormonu wzrostu. Dobroczynne i szkodliwe działanie stresu. Działanie hormonów na skórę i produkcja hormonów w skórze. Udział skóry w reakcji organizmu na bodźce stresowe otoczenia. Oś podwzgórze-przysadka-skóra. Zwrotna informacja ze skóry do mózgu o warunkach środowiska. Regulacja procesu melanogenezy przez przedni płatek przysadki; rola promieniowania pozafioletowego (UV). Działanie promieniowania UV na skórę i na układ opiodowy w mózgu. Opalanie jako przejaw uzależnienia. Działanie hormonów na włosy – rola hormonów sterydowych – testosteronu, estradiolu i kortyzolu; udział tychże hormonów w czynności gruczołów łojowych.

20. Zakładane efekty uczenia się:

Wiedza: zbiór opisów, faktów, zasad, teorii i praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej

Nr efektu	Efekt uczenia się - WIEDZA
	Student, który zaliczył moduł:
01	przedstawia budowę i charakteryzuje zasady działania gruczołów dokrewnych. Definiuje elementarne pojęcia właściwe dla endokrynologii. Dokonuje klasyfikacji hormonów i charakteryzuje ich właściwości.
02	zna i rozumie procesy wynikające z zaburzeń pracy gruczołów dokrewnych i gospodarki hormonalnej, zwłaszcza w odniesieniu do funkcji skóry.
03	zna elementarne zasady stosowania farmakoterapii w endokrynologii i działania uboczne podawanych hormonów.

Umiejętności: zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej

Nr efektu	Efekt uczenia się - UMIEJĘTNOŚCI
	Student, który zaliczył moduł:
04	potrafi wyjaśnić procesy zachodzące przy nie zrównoważonej gospodarce hormonalnej i określić przyczynę.
05	potrafi rozpoznać kiedy objawy zewnętrzne stanowią o nieprawidłowej gospodarce hormonalnej, a także o problemach pracy gruczołów dokrewnych.
06	potrafi powiązać wpływ zaburzeń endokrynologicznych na etiologię i patogenezę chorób skóry i włosów.

Kompetencje społeczne: zdolność do kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania

Nr efektu	Efekt uczenia się - KOMPETENCJE
	Student, który zaliczył moduł:
07	jest przygotowany do wykonywania zawodu z uwzględnieniem wiedzy o procesach przemiany hormonalnej.
08	jest świadomy konieczności pogłębiania wiedzy z zakresu endokrynologii, rozumie zależności pomiędzy tym działem medycyny a kosmetologią.

20a. Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się:

Nr efektu modułowego	Symbol EKK
01	KK2P_W01, KK2P_W12
02	KK2P_W02, KK2P_W10
03	KK2P_W03
04	KK2P_U01
05	KK2P_U06
06	KK2P_U02
07	KK2P_K01
08	KK2P_K02

21. Sposoby oceny:

F – formująca:	P – podsumowująca:
F3-sprawdzian	P4-zaliczenie na ocenę

22. Sposób weryfikacji efektów uczenia się:

Nr efektu	Treści programowe	Sposób oceny
01	W1-W6, C1-C6	F3, P4
02	W1-W6, C1-C6	F3, P4
03	W1-W6, C1-C6	F3, P4
04	W1-W6, C1-C6	F3, P4
05	W1-W6, C1-C6	F3, P4
06	W1-W6, C1-C6	F3, P4
07	W1-W6, C1-C6	F3, P4
08	W1-W6, C1-C6	F3, P4

23. Warunek zaliczenia modułu:

Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia, na które składa się ocena z śródsesemestralnych sprawdzianów wiedzy (wersja ustna lub pisemna) oraz pisemnego zaliczenia końcowego według skali:

Dostateczny	Dostateczny plus	Dobry	Dobry plus	Bardzo dobry
50-59%	60-69%	70-79%	80-89%	90-100%

24. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS:

Ogółem stacjonarne	Ogółem niestacjonarne	stacjonarne	niestacjonarne
100 h	100 h	4 ECTS	
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego		1,8 ECTS [w tym 1 ECTS online]	1,12 ECTS [w tym 0,48 ECTS online]
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy		2,2 ECTS	2,88 ECTS

25. Wykaz literatury podstawowej (wykorzystywana podczas zajęć i studiowana samodzielnie przez studenta)

1. Bednarczuk T., Podstawy endokrynologii, Warszawa 2017.

2. Bolanowski M., Kuliczowska-Płaska J., Endokrynologia w praktyce klinicznej 2019.

3. Jach R, Jakimiuk A, Krzyżkowska-Sendrakowska M. Endokrynologia ginekologiczna- zespół policystycznych jajników, Gdańsk 2020.

4. Zgliczyński W., Wielka interna - Endokrynologia (Część 1 i 2), Warszawa 2020.

26. Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Gardner DG, Shoback DM. Endokrynologia ogólna i kliniczna Greenspana, Lublin 2011.

2. Milewicz A., Endokrynologia kliniczna, Wrocław 2012.

3. Dębski R. Endokrynologia ginekologiczna-najczęstsze problemy, Warszawa 2018.

4. O’Neil R., Murphy R., Endokrynologia Crash Course, Wrocław 2019.

5. Bossowski A. Diagnostyka i leczenie chorób tarczycy dzieci i młodzieży, Warszawa 2020.

6. Pyrżak B., Właczak M., Endokrynologia wieku rozwojowego, Warszawa 2021.